

BØGER

Ole Færch: "Aalborghus lens jordebog 1562"

***** (seks stjerne af 6 mulige)

For en gangs skyld en lidt nørdet bog.

Fordi han gør det igen, Ole Færch. I 2005 høstede han fem stjerner for det fornemme tobindsværk "Diplomatarium Hornumense", og nu udkommer "Aalborghus lens jordebog 1562" i Ole Færchs transskription. Se illustrationen ved denne omtale og få et indtryk af 1500-tallets skrift. Det er ikke for amatører.

Skønt det er Ole Færch vel principielt, men så også kun principielt. Disse to store værker samt andre artikler vidner om en professionelt arbejdende forsker, der har fortjent stor hæder.

Udgivelsen er for feinschmeckere - for de nørdede middelalderhistorikere og for de dybdeborende, lettere excentriske slægts- og lokalhistorikere, men for pokker ... det er flot. Jordebogen rummer en opgørelse over landgilden. dvs. de afgifter. som bonder på kronens gårde skulle betale til kongen. De blev kradset ind af lensmanden, derholdt til på Aalborghus. "Holdt til er måske så meget sag. På dette tidspunkt var Otto Brahe lensmand og han havde sit eget gods i Skåne, han var rigsråd datidens "regering" så han var sjældent i Aalborg, men tjente tykt på det alligevel.

Lokalhistorikeren Ole Færch har leveret et bundsolidt stykke gravearbejde i middelalderens Aalborg. Arkivfoto: Henrik Bo

Jordebogen er et øjebliksbillede. Omkring 1.maj 1562 sad en skriver, formodentlig Niels Andersen og kalligraferede og summerede alt, hvad bønderne havde betalt med penge, kvæg, byg, smør, sild og gæsteri. Sidstnævnte var bøndernes bidrag til den kongelige husholdning på majestætens rejser rundt i landet. Det var hyppigt naturalier, der indgik til Aalborghus. For nybegynderen er der mange nye ord og begreber, men sjovt må det være for slægtsforskeren, der er nået tilbage til 1562 at se forfædrenes byrder på skrift.

Bogens sidste ca. 100 sider er Færchs analyse af jordebogen. I lenet lå 1.300 bøndergårde, op mod halvdelen var tidligere selvejergårde, der efter Clementsfejden en generation før var faldet ind under kronen. Færch sammenligner med Øresundstolden og anslår, at lenet har bidraget med omkring 4,5 pct. af kongens indtægter. Et vægtigt bidrag må man sige. Præcis som Færchs arbejdsindsats og udgivelse er det. Hvad stjerner angår: fuldt hus.

Per Pilekjær

kultur@nordjyske.dk

Ole Færch: "Aalborghus lens jordebog 1562"

472 sider, enkelte faksimile, 168 kr. Udg. af Landbohøistorsisk Selskab

69

Sinnarinn paa vniisse kenntte
 Att forschreffvnerne kenntte
 kenntte

Linnarinn paa vniisse kenntte
 Skan paa vniisse kenntte
 Linnarinn paa vniisse kenntte
 Minsæ paa vniisse kenntte
 Rigg paa vniisse kenntte
 Sigg paa vniisse kenntte
 Hoff paa vniisse kenntte
 Sunde paa vniisse kenntte
 Hering paa vniisse kenntte
 Linnarinn paa vniisse kenntte
 Linnarinn paa vniisse kenntte
 Sunde paa vniisse kenntte
 Hoff paa vniisse kenntte
 Sigg paa vniisse kenntte
 Rigg paa vniisse kenntte
 Linnarinn paa vniisse kenntte